Gemeente Assen

Raadsvoorstel

Onderwerp	**Actualisatie Visie energietransitie Assen 2030**
Kenmerk	127088-2022
Datum verzending	20 september 2022
Besluitvormende raad	24 november 2022
Consulterende raad	Te bepalen in overleg met griffier
Namens	het college van burgemeester en wethouders van gemeente Assen de heer M.L.J. Out, burgemeester de heer T. Dijkstra, secretaris

1 Beslispunten

1.1 In te stemmen met de Actualisatie Visie energietransitie Assen 2030.

2 Inleiding

In januari 2022 heeft het vorige college de Actualisatie Visie energietransitie 2030 vastgesteld. De gemeenteraad heeft vervolgens besloten deze actualisatie pas in behandeling te willen nemen na installatie van het nieuwe college. De Actualisatie Visie energietransitie 2030 zoals vastgesteld door het vorige college is grotendeels in lijn met de ambities en denkrichting zoals verwoord in het bestuursakkoord *Dichtbij en daadkrachtig*. Op enkele onderdelen zijn er wijzigingen aangebracht. Samengevat heeft het college de volgende wijzigingen doorgevoerd:

- Toevoeging van recente ontwikkelingen zoals het conflict tussen Rusland en Oekraïne en de sterk stijgende energieprijzen; de invloed hiervan op ons toekomstige energiesysteem; en hoe we hier waar mogelijk in onze plannen op kunnen reageren.
- Wijziging van de opgave ‘Systeemintegratie en energie-infrastructuur’ in de opgave ‘Het energiesysteem van de toekomst’. Hierbij is het belang en de inhoud van deze opgave in hoofdstuk 1 duidelijker toegelicht en is de relatie tussen deze opgave en de overige vijf opgaven scherper neergezet.
- We gaan uit van meerdere opties voor energiebronnen- en dragers die we in Assen kunnen gebruiken: naast zon en wind verkennen we ook de mogelijkheden voor bijvoorbeeld geothermie, restwarmte uit de regio, waterstof en groen gas.
- Bij de opgave ‘Verduurzamen van de gebouwde omgeving’ is een verwijzing toegevoegd naar het addendum Kloosterveen om duidelijk te maken dat het aardgasvrij maken van woningen plaats vindt op basis van vrijwilligheid en niet op basis van verplichting vanuit de gemeente.

De aangepaste versie van de Actualisatie Visie energietransitie 2030 leggen wij nu voor aan de raad.

Om een CO_2-neutrale stad te worden werken we in Assen aan de energietransitie. Dat gebeurde de afgelopen tien jaar vanuit de Visie Duurzaamheid en de Visie Energietransitie. In de afgelopen jaren zijn de ambities in Europa en nationaal aangescherpt. Ook zijn er veel nieuwe ontwikkelingen geweest, zoals aanscherping van de nationale en Europese CO_2-reductie doelstelling tot 55%, de uitvoering van het klimaatakkoord, de afbouw van de aardgaswinning in Groningen, de onzekerheid van aanvoer van aardgas vanuit Rusland, de sterke prijsstijging van energie, technologische innovaties en toename van aandacht voor de sociale- en economische aspecten van de energietransitie. Daarom hebben we onze doelen, opgaven en aanpak opnieuw tegen het licht gehouden en hebben we een geactualiseerde Visie energietransitie Assen 2030 opgesteld. De Actualisatie Visie energietransitie Assen 2030 beschrijft de ambities, doelen en opgaven van Assen voor de komende acht jaar.

De einddoelstelling blijft ongewijzigd: Assen CO_2-neutraal in 2050. Om deze einddoelstelling te kunnen halen is versnelling nodig. Dat doen we met een concrete en meetbare tussendoelstelling voor 2030. Op basis van landelijke cijfers schatten we in dat de uitstoot van CO_2 in de periode 1990 t/m 2019 in Assen met ongeveer 18% is gedaald (bron: CBS/RIVM). Als we in dit tempo doorgaan dan zullen we de einddoelstelling – CO_2-neutraal in 2050 – niet realiseren. Dit betekent dat in Assen een aanvullende reductie nodig is. We kiezen ervoor om in Assen in de periode 2020 t/m 2030 40% CO_2-reductie aanvullend te realiseren. Hiermee sluiten we aan op de landelijke doelstellingen en ambities: een reductie van 55% ten opzichte van 1990, en zo mogelijk 60%. En belangrijker, we blijven op koers om in 2050 CO_2-neutraal te worden in Assen. Deze tussendoelstelling is ambitieus, maar haalbaar. Voor 2030 willen we de meeste CO_2-reductie realiseren door het opwekken van hernieuwbare energie, namelijk een daling van 87% ten opzichte van 2019. Voor het gebruik van aardgas in woningen en bedrijven en brandstoffen in mobiliteit beogen we in deze periode minder CO_2-reductie: respectievelijk 25% en 19% ten opzichte van 2019. Na 2030 verwachten wij dat mede door versnelling van de warmtetransitie en verdere elektrificering van verkeer en vervoer we ook hiervoor grotere stappen kunnen zetten in het terugdringen van de CO_2-uitstoot.

3 Beoogd effect

De visie geeft richting aan de beleidsinzet op het terrein van de energietransitie in de komende jaren. Hiermee heeft Assen een actueel en breed gedragen koersdocument. Deze visie is de basis voor tweejaarlijkse monitoring van de voortgang en waar nodig tussentijdse bijsturing.

4 Argumenten

4.1 De visie bouwt verder op de basis die we legden met de vorige visies en recent vastgesteld beleid zoals Transitievisie Warmte – inclusief addendum Kloosterveen, RES-Drenthe 1.0 en Masterplan Klimaatneutraal vastgoed.

4.2 De visie geeft richting aan hoe we aan de slag gaan op verschillende opgaven om de energietransitie in Assen te realiseren. We stellen concrete en meetbare tussendoelen op voor 2030. Door de voortgang van resultaten tweejaarlijks in kaart te brengen, kijken we in hoeverre we op de goede weg zijn om onze tussendoelen voor 2030 te bereiken. Waar nodig sturen we tussentijds bij in tweejaarlijkse uitvoeringsprogramma's. Op deze manier maken we expliciet of we op de goede weg zijn richting ons hoofddoel om in 2050 het energiegebruik in Assen CO_2-neutraal te laten zijn.

4.3 Deze visie is een belangrijk onderdeel van onze brede inzet op duurzaamheid en is voldoende flexibel om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen en koppelkansen met andere beleidsthema's zoals circulariteit, klimaatadaptatie en biodiversiteit.

4.4 De visie bevat een duidelijke en herkenbare werkwijze voor de aanpak van de opgaven in Assen, namelijk:
- Samenwerken en samen leren,
- Iedereen doet mee,
- Economisch perspectief bieden,
- Voorbeeldfunctie en richting geven,
- Synergie met andere beleidsdoelen.

4.5 De raad heeft de actualisatie van de visie eerder aangehouden. Met deze visie voldoen we aan de afspraak om de actualisatie van de visie zo snel mogelijk na installatie van het nieuwe college aan de raad voor te leggen.

5 Kanttekeningen

5.1 In de Asser aanpak die in deze visie wordt beschreven is een belangrijk principe dat we iedereen de kans willen geven om mee te doen. Daarbij streven we ernaar om de baten en lasten van de energietransitie eerlijker te verdelen onder inwoners en bedrijven. Daarom besteden we veel aandacht aan communicatie en het betrekken van inwoners en bedrijven bij het verduurzamen van Assen en richten we ondersteuning van inwoners bij het nemen van *altijd-goed* maatregelen zoveel mogelijk dichtbij inwoners in de wijken in.

5.2 Bij de opgave 'Verduurzamen van de economie' is handhaving van de label C verplichting voor kantoren en van het Activiteitenbesluit milieubeheer onderdeel van de voorgestelde aanpak. We zullen hiervoor komend jaar beleid ontwikkelen, waarbij we gaan verkennen of de RUD deze taak kan oppakken.

5.3 Bij de opgave Verduurzamen van de mobiliteit zien we dat 40% van de CO_2-uitstoot wordt veroorzaakt door doorgaand verkeer op de snelweg A28. De invloed van de gemeente hierop is beperkt, ook al proberen we hierop wel invloed uit te oefenen via het Regionaal Mobiliteitsplan.

6 Kosten, baten en dekking

Deze visie bevat geen inschatting van de benodigde capaciteit en kostenraming. Inmiddels is bekend dat het Rijk 800 miljoen Euro beschikbaar zal stellen aan overheden voor de uitvoer van het klimaatakkoord. Deze middelen kunnen we betrekken bij de uitvoering van ons programma. De ontwikkelingen op het gebied van energietransitie gaan snel. Daarom houden we voldoende flexibiliteit in de uitvoering door met tweejaarlijkse uitvoeringsprogramma's te werken. Zo kunnen we de beschikbare middelen en capaciteit zo effectief mogelijk inzetten door periodiek af te wegen welke activiteiten we oppakken. In deze uitvoeringsprogramma's wegen we af welke activiteiten het beste aansluiten op de behoefte van de samenleving en strategische ontwikkelingen op alle schaalniveaus.

7 Communicatie, participatie

Bij het opstellen van deze visie zijn we in gesprek gegaan met diverse partijen, zoals Actium, Energiecoöperatie Duurzaam Assen, Enexis, Natuur en Milieu Federatie Drenthe, Drentse Energie Organisatie en VNO NCW over de uitgangspunten voor de werkwijze van de gemeente en de focus bij de verschillende opgaven.

Ook hebben wij in een bijeenkomst van het Energieplatform (onze meedenkgroep van 50 Assenaren) en in een online-energiecafé ideeën opgehaald en denkrichtingen getoetst over de opgaven, het ambitieniveau en de beoogde aanpak. Ten slotte hebben we via een Swipocratie ronde onder jongeren en verspreiding van een korte stellingenkaart tijdens de duurzaamheidsmiddag DCA input opgehaald voor de visie.

Voor vaststelling van deze visie zullen we een persbericht voorbereiden.

8 Inclusie

In de Visie energietransitie Assen 2030 is een belangrijk uitgangspunt van de Asser aanpak dat iedereen kan meedoen aan de energietransitie. Kwetsbare inwonersgroepen hebben vaak te maken met een combinatie van omstandigheden, zoals sociale problematiek, laaggeletterdheid, slechte gezondheid en stress. Hierdoor zijn ze vaak niet in staat om bezig te zijn met verduurzaming van hun woning en profiteren ze minder van de voordelen die de transitie biedt. Via onze aanpak van energiearmoede en veel aandacht voor bewustwording, het ontzorgen van inwoners bij het verduurzamen van huizen en het wegnemen van financiële obstakels voor verduurzamingsmaatregelen willen we ook kwetsbare groepen laten meedoen aan de energietransitie.

9 Vervolg

Na vaststelling van deze visie door de raad zullen we het reeds bestaande uitvoeringsprogramma bijstellen voor de periode 2023-2024. Het bijgestelde uitvoeringsprogramma zullen we in het eerste kwartaal van 2023 aan de raad presenteren.

10 Bijlage

1. Actualisatie Visie energietransitie Assen 2030

De raad van de gemeente Assen,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 12 september 2022,

Besluit

1.1 De Actualisatie Visie energietransitie Assen 2030 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van donderdag 17 november 2022.

De raad voornoemd,

Voorzitter, M.L.J. Out

Griffier, J. de Jonge